

Na podlagi 52. člena in 2. odstavka 158. člena Statuta Univerze v Ljubljani (Ur. l. RS št. 4/2017 s spremembami, dopolnitvami in popravki) je Senat Univerze v Ljubljani na svoji seji dne 26. 1. 2021 sprejel

Pravilnik o merilih in postopku za podeljevanje priznanj pomembnih umetniških del kot pogoju za izvolitev v naziv na Univerzi v Ljubljani

Splošna določila

1. člen

Priznanje pomembnih umetniških del je najvišji umetniški naziv, ki ga podeljuje Univerza v Ljubljani (v nadaljevanju: UL). Podeljuje se za umetniška področja, pri katerih je umetniška ustvarjalnost ključnega pomena.

Temeljni subjekti (kandidat, kandidatka, član, članica, učitelj, učiteljica, predsednik, predsednica, rektor, rektorica, asistent, asistentka, poročevalec, poročevalka, mentor, mentorica, dekan, dekanja, umetnik, umetnica, kritik, kritičarka) so v nadaljnjem besedilu zapisani v moški slovnični obliki in veljajo enakovredno za oba spola. V postopku za podelitev priznanja pomembnih umetniških del se uporablja oblika, ki ustreza spolu konkretne osebe.

2. člen

Priznanje pomembnih umetniških del je v postopku za volitve v naziv enakovreden pogoj doktoratu znanosti in je pomembno za tista habilitacijska področja, pri katerih je tudi v izobraževalnem procesu umetniška ustvarjalnost ključnega pomena.

3. člen

Priznanje pomembnih umetniških del je mogoče podeliti za stvaritve na področju:

- glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti,
- gledališke in radijske umetnosti,
- filmske in televizijske umetnosti,
- slikarstva, kiparstva in grafike,
- restavratorstva,
- vizualnih komunikacij,
- arhitekture, urbanizma, oblikovanja,
- krajinske arhitekture,
- industrijskega in unikatnega oblikovanja,
- oblikovanja tekstilij in oblačil ter
- videa, fotografije in novih umetniških praks.

4. člen

Priznanje pomembnih umetniških del je mogoče dobiti za umetniške stvaritve, ki so bile javno predstavljene.

Predmet obravnave so lahko:

- glasbeni ustvarjalni in poustvarjalni dosežki, ki so predstavljeni na koncertih, nosilcih zvoka, opernih in gledaliških odrih;
- stvaritve na področju gledališča, radia, filma in televizije (npr.: dramska igra, umetniška besedila, gledališka režija, radijska režija, oblikovanje zvoka, filmska režija, balet in ples, koreografija, scenografija, kostumografija, filmska montaža, televizijska montaža, filmska kamera, televizijska kamera, dramsko pisanje, oblikovanje luči, filmska scenaristika, televizijska scenaristika, maska, lutkarstvo, pantomima ... ;
- samostojne in skupinske razstave, navzočnost v stalnih zbirkah muzejsko/galerijskih organizacij, javni spomeniki, monumentalne stenske slike, video dela, video instalacije in video interaktivni projekti, književne ilustracije, izdaja grafičnih map in grafična oprema, likovno izražanje na področju tekstilij in oblačil;
- izvedeni projekti, kot tudi idejni in natečajni projekti na področju arhitekture in urbanizma, krajinske arhitekture, arhitekturnega interieria, vizualnih komunikacij, industrijskega in unikatnega oblikovanja uporabnih predmetov ter oblikovanja tekstilij in oblačil, oblikovanja uporabnih predmetov in vidnih sporočil, oblikovanja tekstila in oblikovanja konstrukcij, priprava in izvedba javnih predstavitev na področju tekstilij in modnega oblikovanja;
- izvedeni konservatorski in restavratorski posegi na urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih ansamblih, likovnih umetninah in sorodnih predmetih kulturne dediščine.

Skupinska umetniška stvaritev je lahko predmet obravnave le v primeru, ko je pri njenem nastanku jasno viden in prepoznaven delež kandidata, ki se poteguje za priznanje pomembnih umetniških del.

5. člen

Priznanje pomembnih umetniških del se lahko podeli za umetniške stvaritve, ki so izjemne glede na svojo:

- umetniško izvirnost in samoniklost,
- mojstrstvo pri obvladovanju izraznega medija,
- inovativnost.
- odmevnost v širšem mednarodnem prostoru,

Komisija za podeljevanje priznanj pomembnih umetniških del Univerze v Ljubljani

6. člen

Zaradi zagotavljanja enotnih meril odličnosti pri podeljevanju priznanja pomembnih umetniških del imenuje Senat UL posebno komisijo.

Komisija ima sedem članov. V njej so po en učitelj z vsake od treh umetniških akademij, en učitelj Fakultete za arhitekturo ter trije učitelji drugih članic UL, ki izvajajo študijske programe na področju umetnosti.

Mandat članov komisije je štiri leta.

7. člen

Komisija za podeljevanje priznanj pomembnih umetniških del ima predsednika, ki ga na predlog rektorja na začetku mandata izvolijo člani komisije.

Postopek za pridobitev priznanja pomembnih umetniških del

8. člen

Postopek za pridobitev priznanja pomembnih umetniških del se začne na prošnjo kandidata, ki se želi na temelju priznanja pomembnih umetniških del habilitirati v naziv učitelja ali ponovno, četrtič v naziv asistent.

Če kandidat ni zaposlen na univerzi, mora prošnji priložiti tudi obrazloženo izjavo senata članice, ki je matična za področje, na katerem želi kandidat pridobiti priznanje pomembnih umetniških del (matična članica), da na univerzi obstaja interes za sodelovanje s kandidatom in s tem za izvedbo postopka. Če je interes za sodelovanje na članici, ki ni matična za področje, na katerem želi kandidat pridobiti priznanje pomembnih umetniških del, senat te članice pošlje obrazloženo izjavo senatu matične članice, da na univerzi obstaja interes za sodelovanje s kandidatom in s tem za izvedbo postopka. Senat matične članice pri obrazložitvi izjave upošteva izkazani interes.

Kandidat mora vložiti pisno prošnjo na članici, ki goji umetniško področje, na katerem kandidat ustvarja.

Prošnji mora kandidat priložiti dokazila o umetniških delih in njihovi javni predstavitvi, pri čemer mora posebej izpostaviti ter pisno predstaviti pet najpomembnejših umetniških del.

9. člen

Senat članice, na kateri teče postopek, imenuje v enem mesecu od vložitve prošnje najmanj tri poročevalce, ki ocenijo kakovost in raven umetniških del, ki jih je predložil kandidat.

Dva od poročevalcev morata biti visokošolska učitelja, ki ustvarjalno delujeta na umetniškem področju kandidata. Vsaj en od poročevalcev mora biti učitelj druge članice UL oziroma učitelj druge domače ali tuje univerze. Za poročevalce ne smejo biti imenovani mentorji zaključnih diplomskih, magistrskih ali doktorskih del kandidatov ali druge osebe, ki bi ustvarjale videz nasprotja interesov. Če komisije ni mogoče sestaviti na opisani način zaradi specifičnega področja, je sestava komisije prepuščena senatu članice, ki ustrezno utemelji svojo odločitev.

10. člen

Vsak od poročevalcev v roku treh mesecev od imenovanja izdela svojo oceno in jo v zapečateni ovojnici pošlje dekanu članice, na kateri teče postopek.

Ocena o umetniški usposobljenosti kandidata naj bo pripravljena z merili, ki jih določa 5. člen tega pravilnika in naj vsebuje:

- strukturirano in vsebinsko poglobljeno analizo in oceno kakovosti predloženih kandidatovih del,
- obrazloženo oceno pomena kandidatovega umetniškega opusa in
- jasno in nedvoumno izjavo o tem, ali kandidat izpolnjuje pogoje za podelitev priznanja za pomembna umetniška dela.

V primeru, da Komisija oceni, da ocena ni napisana v skladu z merili iz prejšnjega odstavka tega člena in je ni mogoče upoštevati v postopku, zaprosi za dopolnitev ocene ali pa oceno zavrne in članico pozove, da imenuje novega poročevalca.

Ocena poročevalcev o umetniški usposobljenosti kandidata mora izraziti jasno stališče o kandidatovem delu, za kar poročevalec prevzema polno odgovornost.

Vsebina ocene je uradna skrivnost.

11. člen

Članica, na kateri teče postopek, v elektronski obliki posreduje celotno gradivo Komisiji za podeljevanje priznanj pomembnih umetniških del UL.

Komisija v roku treh mesecev odloči o prošnji za priznanje pomembnih umetniških del in svojo odločitev posreduje senatu članice, na kateri teče postopek.

12. člen

Če komisija ugotovi, da so mnenja dveh ali več poročevalcev za oceno umetniških stvaritev, ki jih je predložil kandidat, negativna, sprejme sklep, da niso izpolnjeni pogoji za nadaljevanje postopka, ter o tem obvesti senat članice, na kateri teče postopek.

Komisija lahko, če se ji zdi potrebno, zaprosi senat članice, da imenuje dodatne poročevalce iz vrst domačih ali tujih učiteljev, priznanih umetnikov ali umetnostnih kritikov ali pa dodatne poročevalce imenuje sama.

13. člen

Če komisija na temelju ocen poročevalcev in po celoviti presoji predloženega gradiva ugotovi, da predstavljajo kandidatova dela izjemne umetniške dosežke, izda soglasje k izdaji priznanja o pomembnem umetniškem delu. O tem izda obrazložen sklep.

Komisija izda obrazložen sklep tudi v primeru, ko soglasje zavrne.

Komisija pošlje obrazložen sklep senatu članice, na kateri teče postopek.

14. člen

Senat članice, na kateri teče postopek, lahko po prejemu soglasja Komisije senata Univerze za podeljevanje priznanj pomembnih umetniških del sprejme sklep, s katerim predlaga rektorju, da kandidatu podeli priznanje pomembnih umetniških del, oziroma sklep, s katerim prošnjo kandidata zavrne. Senat članice mora sprejeti sklep najkasneje v dveh mesecih po prejemu soglasja Komisije Senata Univerze za podeljevanje priznanj pomembnih umetniških del.

Če Komisija ni dala soglasja, senat članice v enakem roku zavrne vlogo kandidata za podelitev priznanja pomembnih umetniških del.

Sklep mora biti obrazložen.

15. člen

Zoper sklep senata članice, s katerim je bila prošnja kandidata za priznanje pomembnih umetniških del zavrnjena, ima kandidat v 15 dneh po prejemu pisnega odpravka sklepa pravico do ugovora na Senat UL.

Sklep Senata UL o ugovoru kandidata je dokončen.

16. člen

Priznanja pomembnih umetniških del podeljuje rektor univerze na enotnem dokumentu Univerze v Ljubljani, in sicer najmanj enkrat letno.

17. člen

Priznanje pomembnih umetniških del velja samo za zaprošeno umetniško področje.

18. člen

Kandidat lahko takoj po prejemu listine o priznanju pomembnih umetniških del le-to uporabi v habilitacijskem postopku.

Rektor do izdaje listine izda sklep, ki velja kot začasna listina do podelitve listine o priznanju pomembnih umetniških del, ki ga prejemnik priznanja lahko uporabi v habilitacijskem postopku.

19. člen

Kandidat, katerega prošnja za priznanje pomembnih umetniških del je bila zavrnjena, lahko vloži ponovno vlogo za priznanje pomembnih umetniških del, vendar ne pred potekom 12 mesecev od pravomočnosti zavrnilnega sklepa senata članice.

20. člen

Ta pravilnik začne veljati po sprejetju in objavi na spletni strani UL.

Z dnem uveljavitve tega pravilnika prenehata veljati pravilnik z dne 23. 3. 2004 in spremembe pravilnika z dne 18. 12. 2007.

Postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega pravilnika, se končajo po določbah dosedanjega pravilnika.

Prof. dr. Igor Papič, rektor UL